



Jaunā pēcdoktorantūras pētījumu programma 2024.-2029.gadam

Publicēts pirms vairāk nekā 1 gada

Publicēts: 17.01.2024.



Jaunā pēcdoktorantūras pētījumu programma 2024.-2029.gadam

Ministru kabineta noteikumi

Ministru kabinets (MK) 2024. gada 9. janvāra sēdē apstiprinājis Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātos Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana kopējā PGA sistēmā” 1.1.1.9. pasākuma “Pēcdoktorantūras pētījumi” īstenošanas [noteikumus](#), lai nodrošinātu Eiropas Savienības fondu līdzfinansēto pasākumu “Pēcdoktorantūras pētījumi”. Pasākuma ietvaros finansējums jauno zinātnieku prasmju attīstīšanai un viņu zinātniskās kapacitātes paaugstināšanai būs pieejams līdz 2029. gadam, līdz ar ko tiks veicināta pētniecības cilvēkresursu atjaunotne un kvalificētu pētnieku skaita pieaugums zinātniskajās institūcijās un komercsabiedrībās.

Noteikumu projekts nosaka kārtību, kādā īsteno 1.1.1.9. pasākumu, prasības projekta iesniedzējam, finansējuma saņēmējam un sadarbības partneriem, sasniedzamo mērķi un rādītājus, atbalstāmās darbības, izmaksu attiecināmības nosacījumus, vienkāršoto izmaksu piemērošanas nosacījumus, projekta īstenošanas nosacījumus, kā arī pieejamo finansējuma apmēru.

Pasākuma mērķis

1.1.1.9. pasākuma "Pēcdoktorantūras pētījumi" (turpmāk – 1.1.1.9. pasākums) mērķis ir attīstīt jauno zinātnieku prasmes un palielināt zinātnisko kapacitāti, nodrošinot jauno zinātnieku karjeras uzsākšanas iespējas zinātniskajās institūcijās un pie komersantiem, kā arī pētniecības kompetenču pilnveidošanu, cilvēkresursu atjaunotni un kvalificētu speciālistu skaita pieaugumu.

Mērķa grupa

1.1.1.9. pasākuma mērķa grupa ir zinātniskās institūcijas, zinātnieki, augstākās izglītības institūcijas, Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēti komersanti.

Finansējums

Pētniecības pieteikumu īstenošanai pieejamo kopējo finansējumu plāno ne mazāk kā 25 918 237 *euro* apmērā, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu – 22 030 501 *euro*, valsts budžeta līdzfinansējumu – 2 317 382 *euro* un privāto līdzfinansējumu – 1 570 354 *euro* apmērā.

Latvijas Zinātnes padomes funkcijas un uzdevumi

1.1.1.9. pasākums tiks ieviests ierobežotas projektu iesniegumu atlases veidā par visu 1.1.1.9. pasākumam plānoto finansējumu. Projekta iesniedzējs (finansējuma saņēmējs) ir Latvijas Zinātnes padome (turpmāk – LZP).

LZP kā finansējuma saņēmējs 1.1.1.9. pasākuma ietvaros nodrošinās:

1) pēcdoktorantūras pētniecības atbalsta pasākumu īstenošanu:

- līdz 2024. gada 31.decembrim projekta iesnieguma izstrādi un iesniegšanu kopā ar zinātniskajām institūcijām un komersantiem Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" Marijas Sklodovskas-Kirī programmas aktivitātē "Līdzfinansējums reģionālajām, nacionālajām un starptautiskajām programmām (COFUND)", lai piesaistītu finansējumu pētniecībai un mācību un karjeras attīstībai;

- ārvalstu jauno zinātnieku apzināšanu un piesaisti Latvijas zinātniskajām institūcijām vai komersantiem, tai skaitā nodrošinot pēcdoktorantu atlasī un publicitāti EK portālā Euraxess, informējot un konsultējot ārvalsts pēcdoktorantus par atbalsta iespējām un potenciālajām uzņemtajām iestādēm Latvijā;

- atbalstīto pēcdoktorantu iesaistes zinātnes komunikācijas aktivitātēs stratēģijas izstrāde un īstenošana;

- mācību un tīklošanās pasākumu organizatorisko un informatīvo atbalstu;

- nodrošinot nozariskās konsultācijas par atbilstību Viedās specializācijas stratēģijai un pētniecības un attīstības jomas stratēģiskajiem uzstādījumiem, par projektu sagatavošanu un iesniegšanu EK Marijas Sklodovskas-Kirī programmā pētniecības un attīstības cilvēkresursu atbalstam, par atbilstību pētniecības organizācijas statusam, pētniecības kategoriju nošķirumu un atbalstāmajām izmaksām un to ierobežojumu u.c. jautājumiem, kā arī nodrošinot metodisko atbalstu projektu sagatavošanā, kas saistīts ar valsts atbalsta regulējuma ievērošanu, nodarbinātības un darba laika uzskaites u.c. jautājumiem;

2) pētniecības pieteikumu atlasī, vērtēšanu, līgumsaistību izpildes uzraudzību:

- ikgadējo pētniecības pieteikumu atlases konkursu organizēšana;
- ārvalstu ekspertu datubāzē iekļauto ekspertu atlase un darba koordinēšana;
- pētniecības pieteikumu finansēšana un dokumentācijas pārbaude;
- pētniecības pieteikumu zinātniskā snieguma novērtējums;
- pētniecības pieteikumu īstenošanas kontrole pētniecības pieteikumu īstenošanas vietā pētniecības pieteikumu īstenošanas laikā un pēcuzraudzības periodā.

LZP saskaņā ar noteikumu projektā un 1.1.1.9. pasākuma projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos noteikto, izstrādās un atklātas pētniecības pieteikumu iesniegumu atlases veidā organizēs pētniecības pieteikumu atlasī.

Pētniecības pieteikumu zinātnisko kvalitāti vērtēs ārvalstu ekspertu datu bāzē iekļautie eksperti, piemērojot ES pētniecības un inovāciju pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" Marijas Sklodovskas-Kirī programmas "Pēcdoktorantūras stipendijas" (turpmāk - MSCA "Pēcdoktorantūras stipendijas") vērtēšanas pieeju un principus.

Pētniecības pieteikumu iesniedzēji

Pētniecības pieteikumus 1.1.1.9. pasākuma ietvaros LZP atklāta pētniecības pieteikumu iesniegumu atlasē var iesniegt:

- Latvijas Republikas Zinātnisko institūciju reģistrā reģistrēta zinātniskā institūcija vai
- Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēts sīkais (mikro), mazais, vidējais vai lielais komersants (turpmāk – pētniecības pieteikuma iesniedzējs), nodarbinot Latvijas vai ārvalstu pēcdoktorantu (doktora grāds iegūts ne vairāk kā desmit gadus pirms pētniecības pieteikuma iesniegšanas termiņa, ko pamatota iemesla (bērna kopšanas atvaļinājums, pārejoša darbnespēja) gadījumā, var pagarināt).

Pētniecības pieteikuma veids

Pētniecības pieteikuma iesniedzējs pētniecības pieteikumu var īstenot individuāli vai partnerībā ar ārvalsts vai Latvijas zinātnisko institūciju, augstskolu vai komersantu, kas nodibina darba tiesiskās attiecības ar pēcdoktorantu un nodrošina pieeju infrastruktūrai, cilvēkresursiem vai citiem resursiem pētniecības pieteikuma ietvaros nepieciešamo pētījumu īstenošanai.

Viedās specializācijas stratēģijas

1.1.1.9. pasākuma ietvaros atbalsts tiks sniegts pētniecības pieteikumiem, kas sniedz ieguldījumu Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanā vai specializācijas jomu attīstībā, tai skaitā starpdisciplināriem pētniecības pieteikumiem, kas atbilst vismaz vienai no definētajām Latvijas viedās specializācijas jomām. Starpdisciplinārs pētniecības pieteikums var ietvert vairākas no definētajām Latvijas viedās specializācijas jomām vai vismaz vienu no definētajām Latvijas viedās specializācijas jomām un vismaz vienu jomu vai nozari, kas nav noteikta kā Latvijas viedās specializācijas joma.

Sadarbības partneri

Ja, īstenojot ar saimniecisko darbību nesaistītu pētniecības pieteikumu, paredzēts piesaistīt sadarbības partneri, sadarbības partneris nesaņem publiskos resursus pētniecības pieteikuma īstenošanai, bet iesaistās ar saviem resursiem un var gūt ekonomiskās priekšrocības un intelektuālā īpašuma tiesības tieši proporcionāli tā ieguldījumam pētniecības pieteikuma īstenošanā - sadarbības līgumā atrunā tiesības uz pētniecības pieteikumu ietvaros radītiem rezultātiem, tostarp intelektuālā īpašuma tiesībām, atbilstoši katra partnera proporcionālajam materiālo aktīvu, nemateriālo aktīvu, finanšu resursu vai cilvēkresursu ieguldījumam. Tāpat tiek paredzēta pētniecības rezultātu izplatīšana bez ekskluzivitātes un diskriminēšanas, tai skaitā publicējot pētījuma rezultātus zinātnisko rakstu datu

Atbalstāmās darbības

Pētniecības pieteikuma ietvaros atbalstāmas sekojošas darbības:

- pētniecība;
- pēcdoktoranta kompetenču pilnveide, starptautiskā mobilitāte un tiklošanās pasākumi;
- zināšanu un tehnoloģiju pārnese;
- tehnoloģiju tiesību iegūšana, apstiprināšana un aizstāvēšana.

Pētniecības pieteikuma finansējums

Viena pētniecības pieteikuma īstenošanai 36 mēnešu laikā maksimālais pieejamais finansējums ir 191 700euro, kas ietver:

- personāla (pēcdoktoranta) izmaksas atbilstoši MSCA "Pēcdoktorantūras stipendijas" noteiktajai standartlikmei (piemērojot korelācijas koeficientu 76%) - līdz 3 860 euro mēnesī, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citas sociālās garantijas. Atlīdzības izmaksu apmērs tiek noteikts un izmaksas tiek attiecinātas atbilstoši atbildīgās iestādes apstiprinātajai vienkāršoto izmaksu metodikai, kas tiks saskaņota ar vadošo iestādi;
- pētniecības, mācību un tiklošanās pasākumu vienas vienības izmaksas atbilstoši MSCA "Pēcdoktorantūras stipendijas" noteiktajai standartlikmei – 1 000 euro mēnesī, kas tostarp ietver pētniecībai nepieciešamo materiālu iegādes, tehnoloģiju tiesību nostiprināšanas un ārpakalpojumu izmaksas, mācību izmaksas, tiklošanās pasākumu izmaksas, tai skaitā komandējumu, dalības maksu konferencēs un iesaistes informatīvos pasākumos izmaksas;
- izmaksas par pētniecības pieteikuma īstenošanas nodrošināšanai izmantotajiem pētniecības pieteikuma iesniedzēja administratīvajiem un infrastruktūras resursiem, atbilstoši atbildīgās iestādes apstiprinātajai un vadošās iestādes saskaņotai vienas vienības izmaksu metodikai ar noteikto standarta likmi 255 euro mēnesī, kas ietver šādas izmaksu pozīcijas:
- kancelejas preces, biroja piederumi un biroja aprīkojuma noma vai iegāde;
- telpu noma vai īre, komunālie maksājumi un telpu uzturēšanas izmaksas (tai skaitā iestādes koplietošanas telpu un koplietošanas resursu izmantošanas izmaksu proporcionāla segšana);
- telekomunikācijas, interneta izmaksas un pasta pakalpojumu izmaksas;
- informācijas tehnoloģiju uzturēšanas izmaksas;

- pētniecības pieteikuma iesniedzēja atbalsta un vadības personāla atlīdzības izmaksas;
- izmaksas, kas nav iekļautas pēcdoktoranta atlīdzības izmaksās un pētniecības, mācību un tiklošanās pasākumu vienas vienības izmaksas, bet ir nepieciešamas pētniecības pieteikuma rezultātu sasniegšanai (piemēram, mentora konsultācijas);
- mobilitātes nodrošināšanas vienas vienības izmaksas atbilstoši MSCA "Pēcdoktorantūras stipendijas" noteiktajai standartlikmei – 600 *euro* mēnesī, ja mobilitātes ilgums ir 6 mēneši vai vairāk;
- ģimenes pabalsta vienas vienības izmaksas atbilstoši MSCA "Pēcdoktorantūras stipendijas" noteiktajai standartlikmei – 660 *euro* mēnesī, ja mobilitātes ilgums ir 6 mēneši vai vairāk.

Mobilitāte

Lai veicinātu pēcdoktorantus iegūt starptautisku pieredzi un pilnveidot kompetences, pasākuma ietvaros var tik īstenota divu veidu starptautiskā mobilitāte ar saimniecisko darbību nesaistīta pētniecības pieteikuma gadījumā - īsā mobilitāte (obligāta) - vismaz 2 mēneši pētniecības pieteikuma īstenošanas laikā (pētniecības izmaksu ietvaros) un garā mobilitāte (pēc izvēles) - vismaz 6 mēneši pētniecības pieteikuma īstenošanas laikā (ar iespēju saņemt papildus mobilitātes nodrošināšanas izmaksas, lai segtu ar mobilitāti saistītas transporta un uzturēšanās izmaksas, kā arī, ja nepieciešams, projektā iesaistītā pētnieka ģimenes pabalsta izmaksas). Attiecīgais laika posms garās mobilitātes ietvaros izvēlēts, lai ārvalstu mobilitāte kā pieredzes, zinātniskās kvalitātes un kapacitātes celšanas, kā arī labās prakses iegūšanas instruments tiktu efektīvi izmantots.

Uzraudzības rādītāji

1.1.1.9. pasākuma ietvaros sasniedzami šādi uzraudzības rādītāji līdz 2029. gada 31. decembrim:

1) iznākuma rādītāji:

- pētniecības organizācijas, kas piedalās kopīgos pētniecības projektos – 10, tai skaitā līdz 2024. gada 31. decembrim – 5;
- uzņēmumi, kas sadarbojas ar pētniecības organizācijām – 13, tai skaitā līdz 2024. gada 31. decembrim – 5;

2) rezultātu rādītāji:

- atbalstītajās struktūrās izveidotās pētniecības darba vietas - 41;
- publisko atbalstu papildinošās privātās investīcijas (tai skaitā: granti, finanšu instrumenti) - 628 142 *euro*;

3) nacionālie rādītāji:

- līdz 2024. gada 31. decembrim izstrādāts un iesniegts projekta iesniegums Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju pamatprogrammas "Apvāršnis Eiropa" Marijas Sklodovskas-Kirī programmas aktivitātē "Līdzfinansējums reģionālajām, nacionālajām un starptautiskajām programmām (COFUND – Co-funding of regional, national and international programmes)" (turpmāk – COFUND projekts), un tas novērtēts virs kvalitātes sliekšņa;

- līdz 2029. gada 31. decembrim:

- pēcdoktoranti, kas saņēmuši Eiropas Reģionālā attīstības fonda atbalstu – vismaz 165;
- zinātnisko rakstu skaits, kuru izstrādei un publicēšanai Web of Science un Scopus datubāzē iekļautos žurnālos vai konference rakstu krājumos sniegts atbalsts pētniecības pieteikumu ietvaros;

- jauno produktu un tehnoloģiju skaits, kas ir komercializējami un kuru izstrādei sniegts atbalsts pētniecības pieteikuma ietvaros.

Rezultātu izpilde

Rezultāta rādītājs "atbalstītajās struktūrās izveidotās pētniecības darba vietas" tiek uzskatīts par izpildītu, ja ar pētnieku noslēgts darba līgums par nodarbinātību projekta ietvaros izveidotajā darba vietā (tiek pārbaudīts pie maksājuma pieprasījuma) un izveidotā darba vieta tiek saglabāta vismaz vienu gadu pēc atbalsta saņemšanas beigām (to apliecina fakts, ka noslēgtais darba līgums paredz nodarbinātības termiņu, kas nav īsāks par vienu gadu pēc pētniecības pieteikuma īstenošanas beigām).

Pētniecības pieteikuma ietvaros ir jābūt izstrādātai vismaz vienai starptautiska līmeņa publikācijai.

RIS3 rādītāji

1.1.1.9. pasākums sniedz ieguldījumu RIS3 rādītāju sasniegšanā, tādējādi pasākuma ietvaros paredzēts, ka finansējuma saņēmējs Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā (turpmāk - KPVIS) uzkrāj šādus RIS3 rādītājus sadalījumā pa gala labuma guvējiem:

- 1) publiskais finansējums pa RIS3 jomām (*euro*);
- 2) privātais finansējums pa RIS3 jomām (*euro*);
- 3) fundamentālie pētījumi (*euro*);
- 4) rūpnieciskie (lietišķie) pētījumi (*euro*);
- 5) jaunradītās tehnoloģijas (skaits);
- 6) jaunradītie produkti (skaits);
- 7) iesaistītais zinātniskais personāls (tai skaitā jaunie zinātnieki, skaits);
- 8) iesaistītais zinātniskais personāls (tai skaitā jaunie zinātnieki, pilna laika slodzes ekvivalents);
- 9) iesaistītais zinātnes tehniskais personāls (skaits);
- 10) iesaistītais zinātnes tehniskais personāls (pilna laika slodzes ekvivalents);
- 11) publikācijas – WoS un SCOPUS (kopā).

1.1.1.9. pasākums tiks īstenots līdz 2029. gada 31. decembrim.

Atlase

Pirmo pēcdoktoranturas pētniecības pieteikumu atlasī plānots izsludināt 2024.gada II ceturksnī.

Plašāka informācija MK noteikumu projekta [anotācijā](#).

Kontaktinformācija

Latvijas Zinātnes padomes kontaktpersona:

Starptautiskās sadarbības programmu projektu departamenta

Pēcdoktorantūras programmu nodaļas vadītāja

Baiba Kajaka-Kargane

e-pasts: baiba.kajaka-kargane@lzp.gov.lv

Saistītas tēmas

[PostDoc jaunumi](#)

<https://www.lzp.gov.lv/lv/jaunums/jauna-pecdoktoranturas-petijumu-programma-2024-2029gadam>